

Bioszén, a mezőgazdaság új csodafegyvere

EU agrár jogszabály változások a bioszén és komposzt termékek vonatkozásában

EU AGRÁR JOGSZABÁLY VÁLTOZÁSOK, BIOSZÉN JOGHARMÓNIZÁCIÓ

A REFERTIL projekt az Európai Unió 7. Keretprogramjának társfinanszírozásával valósul meg, a 289785 számú támogatási szerződés keretében 2011-2015 között.

AZ EU MŰTRÁGYA RENDELETÉNEK EC 2003/2003 FELÜLVIZSGÁLATA

**JOGSZABÁLY HARMÓNIZÁCIÓ ÉS ENNEK GYAKORLATI
KIHATÁSA A TALAJJAVÍTÓ ANYAGOK ÉS SZERVES
TRÁGYÁK (KOMPOSZT, BIOSZÉN) VONATKOZÁSÁBAN**

**AZ EU MŰTRÁGYA RENDELETÉNEK
FELÜLVIZSGÁLATA a
LEGJELENTŐSEBB AGRÁR JOGSZABÁLY
HARMÓNIZÁCIÓ 30 éve**

JELENTŐS JOGSZABÁLYVÁLTOZÁS 2011 - 2016

A REFERTIL PROJEKT JOGSZABÁLYALKOTÁST SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGE

- A REFERTIL projekt támogatást nyújt az Európai Bizottság számára a műtrágyákról szóló rendelet (2003/2003/EK) felülvizsgálatának elősegítésére a bioszén és komposzt vonatkozásában.
- Előmozdítja, hogy a komposztra és bioszénre, úgymint szerves foszfor tápanyagra (csontszén - ABC) és talajjavító anyagra (növényi bioszén és komposzt) is kiterjesztésre kerüljön az új EU rendelet.

Európai Parlament és a Tanács 2003/2003/EK rendelete (2003. október 13.) a műtrágyákról

- 2003/2003 EK rendelet = a műtrágyákra vonatkozó közösségi joganyag.
- **EK műtrágyák** (Európai Közöségi műtrágyák), **szabadon forgalomba bocsátható az európai piacon**
- Az EK műtrágyák olyan terméshnövelő anyagok, amelyek forgalomba hozatala és felhasználása nem kötött egyedi termék engedélyhez.
- Egy műtrágya külön engedélyezési eljárás nélkül EK műtrágyaként forgalomba hozható, amennyiben besorolható a műtrágyákról szóló 2003/2003/EK rendelet szerinti valamely engedélyezett EK műtrágya típusba.

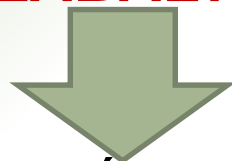

CÉL: az EK műtrágya rendelet kiterjesztése

JELLENLEGI KÖZÖSSÉGI SZABÁLYOZÁS HÁTRÁNYAI

1. **CSAK A SZINTETIKUS MŰTRÁGYÁKNAK VAN KÖZÖS EU28 SZABÁLYOZÁSA** -> 2003/2003 EK rendelet
2. **NEMZETI MŰTRÁGYÁK SZABÁLYOZÁSA: NEMZETI SZINTEN**

- A természetes talajjavítókra és szerves trágyák esetében **a JOGHARMONIZÁCIÓ HIÁNYZIK (komposzt, bioszén...)**
- A 2003/2003 EK rendelet nincs befolyással a “nemzeti műtrágyákra”
- **TAGÁLLAM SPECIFIKUS SZABÁLYOZÁS → jelentős eltérések**
- **GYÁRTÓ VÁLASZTHAT: ‘EK műtrágya’ VAGY ‘nemzeti műtrágya’.**
- **KÖLCSÖNÖS ELISMERÉS:** 764/2008/EK rendelet alapján
- **NEMZETI JOGSZABÁLYOK KÜLÖNBÖZŐSÉGE →** Nem szívesen fogadják el a más tagállamok által kiállított nemzeti engedélyeket -> **PIACI HÁTRÁNY**

CÉL: KÖLCSÖNÖS ELISMERÉS

JELLENLEGI SZABÁLYOZÁSI HÁTTÉR

* 2003/2003 EK rendelet , ** HU: 36/2006. (V.18.) FVM rendelet

	EK MŰTRÁGYA	NEMZETI MŰTRÁGYA	SZERVES TALAJJAVÍTÓK ÉS TRÁGYÁK (komposzt, bioszén...)
SZABÁLYOZÁS	Közösségi *	Nemzeti **	Nemzeti **
TARTALMI ELEMÉK	CSAK minőségi specifikáció	minőségi specifikáció + Szennyezőanyag határérték (Országonként eltér)	minőségi specifikáció + Szennyezőanyag határérték (Országonként eltér)
ENGEDÉLY TERÜLET	EU 28 ENGEDÉLY Szabad forgalmazás az Unió belső piacán	NEMZETI ENGEDÉLY más Uniós országban: kölcsonös elismerés (764/2008/EK)	NEMZETI ENGEDÉLY más Uniós országban: kölcsonös elismerés (764/2008/EK)

CÉL: TELJES JOGHARMONIZÁCIÓ - 2003/2003/EK rendelet hatályának kiterjesztése a szerves trágyákra, szerves-ásványi trágyákra, talajjavító anyagokra **ELSŐDLEGES SZEMPONT:** emberi egészség és a környezet védelmére (szennyezőanyag határértékek).

REFERTIL FELADATA: JOGHARMONIZÁCIÓ SEGÍTÉSE

MIÉRT SZÜKSÉGES A TELJES KÖRŰ (EU 28) JOGHARMÓNIZÁCIÓ ?

- Az összes műtrágya, szerves trágya, talajjavító típusra **EGY KÖZÖS RENDELET**
- Nagyobb hangsúly a **KÖRNYEZET** és az **EMBERI EGÉSZSÉG VÉDELEMÉRE** (szennyezőanyag határértékek)
- Előtérbe kerül az **AGRONÓMIAI HATÉKONYSÁG**.
- Átlátható címkézés - **ÖSZEHASONLÍTHATÓSÁG**
- Gyorsabb hozzáférés az **INNOVATÍV TERMÉKEKHEZ**
- **KÖLCSÖNÖS ELISMERÉS** elősegítése, szabad piaci mozgás.

Az EU egyetlen rendeletben kívánja szabályozni az ásványi műtrágyákat és a szerves talajjavító anyagokat, - szabad forgalombahozatal céljából.

TELJES KÖRŰ JOGHARMONIZÁCIÓ és KÖLCSÖNÖS ELISMERÉS

- ✓ Kölcsönösen elismert szabad forgalmazású termékek
- ✓ Meghatározott minimum minőségi paraméterek.
- ✓ A biztonságos termék meghatározása elsődleges.
- ✓ **A tagállamok további szigorított feltételeket határozhatnak meg.** Például PAH₁₆-ra 6 mg/kg maximális EU határérték várható, de a tagállamok ezt szigoríthatják, pl. 1 mg/kg (benz(a)piren 0.1 mg/kg) a PAH₁₉-re (36/2006 (V.18) FVM rendelet a terméshozzájáruló anyagokról).

KIT ÉRINT?

1. Szervetlen műtrágyák, szerves trágyák és talajjavító anyagok, mezőgazdasági műtrágya adalékok és növényi biostimulátorok **gyártó cégek** és importőrei.
2. Tagállamok **nemzeti hatóságok**
3. A fent említett termékeket alkalmazó **mezőgazdasági termelők** és **egyéni felhasználók**.

**A rendelet kiterjesztésbe bevont
mezőgazdasági és élelmiszeripari
melléktermékek mennyisége 2016 után:
> 1 milliárd tonna/év**

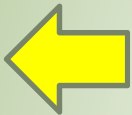

REFERTIL JOGHARMÓNIZÁCIÓT SEGÍTŐ MUNKÁJA

REFERTIL projekt szakmai hozzájárult nyújtott a bioszén és komposzt EU jogharmónizációjához:

- ✓ **BIOSZÉN TUDÁSKÖZPONT:** A REFERTIL a bioszén alkalmazott kutatás-fejlesztés, ipari/mérnöki, jogi és gazdasági szempontokat integrálta.
- ✓ **BIOSZÉN MINŐSÉGI ÉS BIZTONSÁGI KÖVETELMÉNYEINEK FELÁLLÍTÁSA** (növényi bioszén, állati csontból előállított bioszén)
 - Kötelező határértékek felállítása (szerves szennyezőanyag, szerves szennyezők), tápanyagtartalom.
 - Önkéntes nyilatkozaton alapuló bioszén paraméterek meghatározása.
 - Kockázatelemzés érvényesítése (talaj, talajvíz)
 - Harmonizált és szabványosított analitikai vizsgálatok meghatározására a fizikai - kémiai tulajdonságok , potenciálisan toxikus elem tartalom és szerves szennyező anyagok tekintetében.

AJÁNLÁSOK
MEGFOGALMAZÁSA A
BIZTONSÁG FELÉ

FŐ PARTNEROK: Terra Humana Kft. + Wessling Hungary Kft.

REFERTIL PROJEKT JAVASLATA A BIOSZÉN SZABVÁNYOSÍTÁSÁRA

Bioszén paraméterek	SZERVES P TRÁGYÁK	TALAJJAVÍTÓK
Potenciálisan toxicus elemek (mg/kg)		
As	10	10
Cd	1.5	1.5
Cr	100	100
Cu	200	200
Pb	120	120
Hg	1	1
Ni	50	50
Zn	600	600
Szerves szennyezőanyagok		
PAH 16	6	6
PCB 7	0.2	0.2
PCDD/F (ng/kg I-TEQ)	20	20
Szemcseméret eloszlás	ABC: 1-5mm, 90%	PBC: 1-20 mm, 90%
Térfogatsúly	nyilatkozat	nyilatkozat
Szárazanyag tartalom	>80%	>60%
pH	6 - 10	6 - 10
Összes szerves szén tartalom	nyilatkozat	20%
Összes N és K (K ₂ O)	nyilatkozat	nyilatkozat
Összes P (P ₂ O ₅)	>25%	nyilatkozat
Összes Ca, Mg	nyilatkozat	nyilatkozat
Csírázásgátlás	Nincs gátló hatás	Nincs gátló hatás
Fitotoxicitás	Nem fitotoxikus	Nem fitotoxikus
Agronómiai hatás	Igazolni kell	Igazolni kell

A Wessling Hungary Kft. Elsőként szerzett akkreditációt bioszén minősítésre

WESSLING-NAT-I-1398/2012(2014-10-08)

**BIZTONSÁGOS ALKALMAZÁS ALAPJA:
A MINŐSÍTETT BIOSZÉN**

Miért kell hatósági engedély a bioszén használatához?

A bioszén mezőgazdasági alkalmazása során a talaj komplex ökológiai rendszerébe visszavonhatatlanul juttatjuk be a bioszenet.

Ezáltal közvetlenül kapcsolatba léphet a talajvízzel, ezért kizárólag jó minőségű és biztonságos bioszén termékek használhatóak.

Kötelező bioszén engedélyezés az Európai Unióban

Minden típusú bioszén termék esetében a gyártás / import / forgalomba hozatal kötelező hatósági engedélyhez kötött az Európai Unió országaiban:

1. **Tagállam megfelelő hatósága által kibocsájtott engedély a bioszén gyártásra.**
2. **Tagállam megfelelő hatósága által kibocsájtott engedély a bioszén felhasználására:**
 - Csak az adott tagállamban érvényes.
 - Kölcsönös elfogadás rendelet (EC 764/2008) alapján lehet más tagállamokra kiterjeszteni.
 - **Megjegyzés: EC 2003/2003 Műtrágya rendelet hamarosan módosításra kerül: EC bioszén, mind a 28 EU tagállamra érvényes.**
3. **REACH regisztráció** (2015-ben >10 t/y, 2018-tól: >1 t/y).
4. **Kiterjesztett gyártói felelősség.**

ÖNKÉTES BIOSZÉN SZABVÁNYOKNAK NINCS JOGI HATÁLYA

Nemzeti engedélyek kölcsönös elismerése (764/2008/EK)

JELLENLEGI HELYZET: - nemzeti szintű bioszén engedélyezés

- A kölcsönös elismerés szabályozásáról szóló 764/2008/EK rendelet biztosítja Az áruk szabad mozgását az EU belső piacain akkor is, ha az adott területre nincs közösségi szabályozás.
- A rendelet kötelezi a tagállamokat, hogy jogilag elfogadják a másik tagállamban korábban engedélyezett terméket, kivéve, ha a célország hatóságai bizonyítani tudják, hogy a termék környezeti vagy egészségügyi kockázatot hordoz magában.
- **PROBLÉMA:** a tagállamok vonakodnak elfogadni más tagállamok engedélyét, mert nincsenek meggyőződve, hogy az azokban foglalt követelmények megfelelnek az általuk támasztott egészség- és környezetvédelmi kritériumoknak
- **MEGOLDÁS:** egységes jogi szabályozás a 2003/2003 EK rendelet része lesz a bioszén is. Kötelező érvényű a 28 EU tagállamban.

BIOSZÉN ÉS A REACH

- A vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról szóló 1907/2006/EK rendelet (REACH) tárgyát képezi a bioszén is (6. cikk), amennyiben a **gyártás, importálás, felhasználás és/vagy forgalmazás meghaladja az 1 t/év szintet.**
- A komplex környezet/klímavédelmi kihívások és a nagy felelősséggel járó biochar gyártás, importálás és visszavonhatatlan mezőgazdasági felhasználás indokolja, hogy **EU és tagállami szinten jelen legyenek a szigorú jogi/technikai szabályozások.**
- Ebben az értelemben a **REACH regisztráció több mint indokolt az 1 t/év kapacitás felett** gyártott kémiaailag módosított és bizonyos esetekben változó összetételű termékek esetében.

KÖTELEZŐ REACH REGISZTRÁCIÓ

BIOSZÉN HATÓSÁGI ENGEDÉLY: MAGYARORSZÁGI ESETTANULMÁNY

- **Jogsabályi háttér: 36/2006 (V.18.) FVM rendelet** a terméshnövelő anyagok engedélyezéséről, tárolásáról, forgalmazásáról és felhasználásáról. – Tagállami szabályozás.
- **Engedélyező hatóság: Nemzeti Élelmiszerláń-biztonsági Hivatal**
- **Engedély száma: 02.5/67/7/2009**, felülvizsgálat 2015-ben, új jogsabályoknak megfeleléség.
- **Jogosult: Terra Humana Kft.**
- **Felhasználhatóság: szabadföldi és hajtatott zöldség termesztésben.**
- **Termék: PROTECTOR mikrobiológiai készítmény:**
ABC+Trichoderma harzianum gomba.
- Az engedély szigorú minőségi és biztonsági követelményeket tartalmaz, valamint a CLP-rendelet szerinti csomagolóanyag címkézésére vonatkozó feltételeket rögzíti.
- A magyar engedély más EU országban történő honosítása előkészítés alatt van (**EC 764/2008, Kölcsönös elismerés rendelet szerint**).

Bioszén engedély: 2009

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

KAPCSOLAT

Edward Someus

Koordinátor és Bioszén technológia fejlesztő

REFERTIL weboldal: www.refertil.info

E-mail: biochar@3ragrocarbon.com

<http://www.agrocarbon.com>

A REFERTIL projekt az Európai Unió 7. Keretprogramjának társfinanszírozásával valósul meg, a 289785 számú támogatási szerződés keretében 2011-2015 között..